

V Bruseli 21. augusta 2023
(OR. en)

12387/23

AGRI 468
AGRIFIN 98
AGRIORG 95
AGRILEG 161
DELACTION 111

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. augusta 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2023) 5369 final
Predmet:	DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../... z 10. 8. 2023 ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2017/891 a dopĺňa nariadenie (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 1308/2013 na rok 2023, pokiaľ ide o hodnotu predávanej produkcie, národnú stratégiu a vymáhanie finančnej pomoci Únie na viacročné záväzky v sektore ovocia a zeleniny v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2023) 5369 final.

Príloha: C(2023) 5369 final

V Bruseli 10. 8. 2023
C(2023) 5369 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 10. 8. 2023

ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2017/891 a dopĺňa nariadenie (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 1308/2013 na rok 2023, pokiaľ ide o hodnotu predávanej produkcie, národnú stratégiu a vymáhanie finančnej pomoci Únie na viacročné záväzky v sektore ovocia a zeleniny v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí

DŮVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, sa stanovujú pravidlá týkajúce sa organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny. Uvedeným nariadením sa Komisia takisto splnomocňuje na prijímanie určitých delegovaných a vykonávacích aktov.

Na základe daného splnomocnenia Komisia okrem iného prijala delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/891¹.

Vzhľadom na závažné nepriaznivé meteorologické udalosti, ktoré sa odohrali v regiónoch niekoľkých členských štátov na jar 2023, bola dramaticky poškodená produkcia ovocia a zeleniny. V španielskom regióne Katalánsko sa plánovaná produkcia znížila o minimálne 50 % v dôsledku sucha, zatiaľ čo produkciu v regióne Emilia-Romagna v Taliansku zničila povodeň. Sucho závažne ovplyvnilo aj úroveň produkcie a jej kvality v niektorých regiónoch vo Francúzsku a Portugalsku.

V dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí z jari 2023 viaceré uznané organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny čelia ťažkostiam s vykonávaním svojich schválených operačných programov. Niektoré zo schválených akcií a opatrení sa nebudú v roku 2023 vykonávať, a preto sa časť operačných fondov neminie. Iné uznané organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov menia svoje operačné programy s cieľom vykonávať akcie a opatrenia v záujme riešenia dôsledkov závažných nepriaznivých meteorologických udalostí v sektore ovocia a zeleniny, ako sú opatrenia krízového riadenia.

Vzhľadom na bezprecedentnú povahu uvedených udalostí treba uvedené ťažkosti zmierniť stanovením výnimiek z niektorých ustanovení delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 platných v sektore ovocia a zeleniny.

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

Konzultácie, na ktorých sa zúčastnili experti zo všetkých 27 členských štátov, sa uskutočnili v rámci expertnej skupiny pre poľnohospodárske trhy zriadenej v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013, a to najmä na zasadnutí 19. 6. 2023. Tieto zasadnutia umožnili Komisii prezentovať predstavy o rozsahu pôsobnosti delegovaného aktu a o potrebných zmenách delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/891 a poskytli aj priestor na výmenu názorov s expertmi.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Tento delegovaný akt sa odchyľuje od delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/891, pokiaľ ide o:

- hlavnú činnosť organizácií výrobcov,
- metódu výpočtu „hodnoty predávanej produkcie“,

¹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/891 z 13. marca 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o sankcie, ktoré by sa mali uplatňovať v týchto sektoroch, a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011.

- správnú rovnováhu opatrení/akcií v rámci operačných programov,
- postup zmeny,
- pozastavenie operačných programov,
- zastavenie operačných programov a
- viacročné záväzky.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 10. 8. 2023

ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2017/891 a dopĺňa nariadenie (EÚ) Európskeho parlamentu a Rady č. 1308/2013 na rok 2023, pokiaľ ide o hodnotu predávanej produkcie, národnú stratégiu a vymáhanie finančnej pomoci Únie na viacročné záväzky v sektore ovocia a zeleniny v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007², a najmä na jeho články 37 a 173,

keďže:

- (1) V dôsledku závažných nepriaznivých meteorologických udalostí, ktoré sa odohrali v regiónoch niekoľkých členských štátov na jar 2023, bola dramaticky poškodená produkcia ovocia a zeleniny. V španielskom regióne Katalánsko sa plánovaná produkcia znížila o minimálne 50 % v dôsledku sucha, zatiaľ čo produkciu v regióne Emilia-Romagna v Taliansku zničila povodeň. Sucho závažne ovplyvnilo aj úroveň produkcie a jej kvality v niektorých regiónoch vo Francúzsku a Portugalsku.
- (2) Vzhľadom na nepriaznivé meteorologické udalosti z jari 2023 viaceré uznané organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny čelia ťažkostiam s vykonávaním svojich schválených operačných programov. Niektoré zo schválených akcií a opatrení sa nebudú v roku 2023 vykonávať, a preto sa časť operačných fondov neminie. Iné uznané organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov menia svoje operačné programy s cieľom vykonávať akcie a opatrenia v záujme riešenia dôsledkov závažných nepriaznivých meteorologických udalostí v sektore ovocia a zeleniny, ako sú opatrenia krízového riadenia.
- (3) Vzhľadom na bezprecedentnú povahu závažných nepriaznivých meteorologických udalostí z jari 2023 je preto potrebné uvedené ťažkosti zmierniť stanovením výnimiek z určitých ustanovení delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891³ platných v sektore ovocia a zeleniny.
- (4) Dočasné výnimky by sa mali uplatňovať na operačné programy, ktoré naďalej pokračujú za podmienok uplatňovaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 v súlade s prechodnými ustanoveniami stanovenými v článku 5 ods. 6 prvom pododseku

² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

³ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/891 z 13. marca 2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o sankcie, ktoré by sa mali uplatňovať v týchto sektoroch, a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011 (Ú. v. EÚ L 138, 25.5.2017, s. 4).

písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/2117 a v článku 1 písm. b) delegovaného nariadenia (EÚ) 2022/2528⁴.

- (5) Okrem toho sa v dôsledku závažných nepriaznivých meteorologických udalostí v určitých členských štátoch vyskytli mimoriadne ťažkosti pri plánovaní, riadení a vykonávaní operačných programov uznaných organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov pôsobiacich v sektore ovocia a zeleniny. To môže viesť k oneskoreniam pri vykonávaní týchto operačných programov, v dôsledku čoho sa môže stať, že organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov nespĺnia požiadavky Únie stanovené pre tieto operačné programy v delegovanom nariadení (EÚ) 2017/891. Aj organizácie výrobcov sú zraniteľné voči narušeniam spôsobeným nepriaznivými meteorologickými udalosťami a čelia finančným ťažkostiam a problémom s peňažnými tokmi spôsobeným znížením alebo zničením ich produkcií. To má priamy vplyv na ich finančnú stabilitu a na schopnosť vykonávať operačné programy nielen v roku 2023, ale aj v nasledujúcich rokoch, keďže hodnota predávanej produkcie za rok 2023 má vplyv na výpočet finančnej pomoci Únie na nasledujúce roky. To následne vplýva na schopnosť organizácií výrobcov zavádzať opatrenia a akcie zamerané na účinky nepriaznivých meteorologických udalostí. Zníženie hodnoty predávanej produkcie spôsobené nepriaznivými meteorologickými udalosťami narúša budúcu kontinuitu a životaschopnosť operačných programov organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny.
- (6) Na riešenie dôsledkov nepriaznivých meteorologických udalostí a ich vplyvu na hodnotu predávaných produktov by organizácie výrobcov mali byť v roku 2023 oslobodené od povinnosti dodržiavať ustanovenia stanovené v článku 11 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891, pokiaľ ide o povinnosť, aby ekonomická hodnota produktov predávaných výrobcami, ktorí nie sú členmi organizácie výrobcov ani združenia organizácie výrobcov, bola nižšia ako hodnota predávanej produkcie organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov.
- (7) Straty na hodnote predávanej produkcie v sektore ovocia a zeleniny spôsobené nepriaznivými meteorologickými udalosťami majú obvykle zásadný vplyv na výšku pomoci Únie, ktorá bude organizáciám výrobcov poskytnutá v nasledujúcom roku, keďže daná výška pomoci Únie sa má počítať ako percentuálny podiel hodnoty predávanej produkcie každej organizácie výrobcov. Keby v roku 2023 došlo k výraznej strate na hodnote predávanej produkcie, organizáciám výrobcov by hrozilo, že stratia svoje uznanie za organizácie výrobcov, keďže jedným z kritérií na získanie takéhoto uznania je dosiahnutie určitej minimálnej hodnoty predávanej produkcie, ktorá sa stanovuje na vnútroštátnej úrovni. To by ohrozilo dlhodobú stabilitu organizácií výrobcov. Ak by teda v roku 2023 došlo v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí z jari 2023 k zníženiu hodnoty produktu najmenej o 35 % a ak by sa tak stalo bez toho, aby za to niesli zodpovednosť a mohli tomu zabrániť organizácie výrobcov, hodnota predávanej produkcie za rok 2023 by sa mala stanoviť na úrovni 100 % hodnoty priemernej produkcie predávanej za päť predchádzajúcich 12-mesačných referenčných období, s vylúčením najnižšej a najvyššej hodnoty, aby sa tieto straty vyrovnali. Prahová hodnota na úrovni 65 % hodnoty predávanej produkcie v predchádzajúcom období, ktorá je stanovená v článku 23 ods. 4 delegovaného

⁴ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/2528 zo 17. októbra 2022, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2017/891 a ktorým sa zrušujú delegované nariadenia (EÚ) č. 611/2014, (EÚ) 2015/1366 a (EÚ) 2016/1149 uplatniteľné na režimy pomoci v určitých poľnohospodárskych sektoroch (Ú. v. EÚ L 328, 22.12.2022, s. 70).

nariadenia (EÚ) 2017/891, za okolností nepriaznivých meteorologických udalostí nestačí na dosiahnutie hospodárskej a finančnej stability organizácií výrobcov, ktorých táto strata hodnoty predávanej produkcie zasiahla.

- (8) Členské štáty by mali byť v roku 2023 takisto oslobodené od dodržiavania ustanovení stanovených v článku 27 ods. 5 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 v súvislosti s ich povinnosťou stanoviť v národnej stratégii maximálne percentuálne podiely z operačného fondu, ktoré sa môžu vynaložiť na jednotlivé opatrenia alebo druhy akcií.
- (9) Za predpokladu, že to schvália členské štáty, organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov môžu zmeniť svoje operačné programy na nasledujúce roky alebo dokonca počas roka ich vykonávania, ako sa stanovuje v článku 34 ods. 1 a článku 34 ods. 2 prvom pododseku delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891. V záujme riešenia dôsledkov nepriaznivých meteorologických udalostí by mali zároveň mať možnosť dočasne neuplatňovať uvedené ustanovenia ani v roku 2023.
- (10) S cieľom upraviť plánovanie, riadenie a vykonávanie schválených operačných programov v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí by členské štáty mali mať možnosť na základe výnimky z článku 34 ods. 2 druhého pododseku písm. a) delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 oprávniť organizácie výrobcov, aby v roku 2023 úplne alebo čiastočne pozastavili svoje operačné programy.
- (11) Ak organizácia výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov prestane vykonávať svoj operačný program pred skončením jeho plánovaného trvania, v súlade s článkom 36 ods. 2 písm. a) delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 sa takejto organizácii alebo združeniu nemajú uhradiť žiadne ďalšie platby na akcie vykonané po dni zastavenia predmetného operačného programu. S cieľom zabezpečiť finančnú stabilitu organizácií výrobcov by sa pomoc poskytnutá na oprávnené akcie vykonané pred ukončením operačného programu nemala vymáhať, ak organizácia výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov príslušnému orgánu členského štátu preukáže, že k zastaveniu daného operačného programu došlo v roku 2023 z dôvodov súvisiacich s nepriaznivými meteorologickými udalosťami a bez toho, aby tomu mohla zabrániť alebo za to niesla zodpovednosť organizácia výrobcov.
- (12) V záujme zabezpečenia finančnej stability organizácií výrobcov by sa podľa článku 36 ods. 3 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 nemala finančná pomoc Únie poskytnutá na viacročné záväzky v sektore ovocia a zeleniny, ako sú napríklad environmentálne opatrenia, vymáhať a vracat' Európskemu poľnohospodárskemu záručnému fondu, pokiaľ ich dlhodobé ciele nebolo možné zrealizovať v roku 2023 z dôvodu ich prerušenia pre dôsledky nepriaznivých meteorologických udalostí z jari 2023.
- (13) Vzhľadom na nevyhnutnosť prijať okamžité opatrenia by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Dočasné výnimky z delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891

1. Odchyľne od článku 11 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 sa v roku 2023 na organizácie výrobcov, ktoré sú zasiahnuté nepriaznivými meteorologickými

udalosťami z jari 2023, nebude uplatňovať obmedzenie, na základe ktorého môže organizácia výrobcov predávať len produkty výrobcov, ktorí nie sú členmi organizácie výrobcov ani združenia organizácií výrobcov, za predpokladu, že ekonomická hodnota uvedenej činnosti je nižšia ako hodnota ich predávanej produkcie.

2. Odchyľne od článku 23 ods. 4 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891, ak v roku 2023 došlo v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí z jari 2023 k zníženiu hodnoty produktu najmenej o 35 % a ak sa tak stalo bez toho, aby za to niesla zodpovednosť alebo tomu mohla zabrániť organizácia výrobcov, za hodnotu predávanej produkcie uvedeného produktu za rok 2023 sa považuje 100 % priemernej hodnoty produkcie predávanej za päť predchádzajúcich 12-mesačných referenčných období, s vylúčením najnižšej a najvyššej hodnoty.
3. Odchyľne od článku 27 ods. 5 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 sa na organizácie výrobcov ani na združenia organizácií výrobcov zasiahnuté nepriaznivými meteorologickými udalosťami z jari 2023 nevzťahuje povinnosť členských štátov za rok 2023 stanoviť v národnej stratégii maximálne percentuálne podiely z operačného fondu, ktoré sa môžu vynaložiť na ktorékoľvek jednotlivé opatrenie alebo druh akcie.
4. Za rok 2023 sa povinnosti členských štátov a organizácií výrobcov týkajúce sa zmien operačných programov stanovené v článku 34 ods. 1 a článku 34 ods. 2 prvom pododseku delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 nevzťahujú na organizácie výrobcov ani na združenia organizácií výrobcov, ktoré sú zasiahnuté nepriaznivými meteorologickými udalosťami z jari 2023.
5. Odchyľne od článku 34 ods. 2 druhého pododseku písm. a) delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 môžu členské štáty za rok 2023 oprávniť organizácie výrobcov, ktoré sú zasiahnuté nepriaznivými meteorologickými udalosťami z jari 2023, aby úplne alebo čiastočne pozastavili svoje operačné programy na rok 2023.
6. Odchyľne od článku 36 ods. 2 písm. a) delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 sa za rok 2023 nevymáha pomoc poskytnutá na oprávnené akcie vykonané pred zastavením operačného programu za predpokladu, že k zastaveniu operačného programu došlo v dôsledku nepriaznivých meteorologických podmienok z jari 2023, ktorým nemohla zabrániť a za ktoré nenesie zodpovednosť dotknutá organizácia výrobcov.
7. Odchyľne od článku 36 ods. 3 delegovaného nariadenia (EÚ) 2017/891 sa finančná pomoc Únie poskytnutá na viacročné záväzky, ako sú environmentálne opatrenia, nemá vymáhať a refundovať Európskemu poľnohospodárskemu záručnému fondu v prípade, že sa dlhodobé ciele a očakávané prínosy nedajú v roku 2023 zrealizovať vzhľadom na prerušenie predmetných záväzkov v roku 2023 v dôsledku nepriaznivých meteorologických udalostí z jari 2023.
8. Organizácia výrobcov musí príslušnému orgánu dotknutého členského štátu preukázať, že sú splnené podmienky uvedené v predchádzajúcich odsekoch.

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. 8. 2023

za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN